

Vastagbéltükrözés (kolonoszkópia)

A kolonoszkópia a vastagbél (és a vékonybél utolsó szakaszának, azaz a csípőbélnek vagy ileumnak) endoszkópos vizsgálati módszere. Az eljárás során a végbélnyíláson keresztül endoszkópot, egy saját fényforrással rendelkező hajlékony csövet vezetnek a vastagbélbe, melynek végén egy kamera található.

A kamera segítségével sokszoros nagyításban, egy monitoron jól látható módon vizsgálható a bél nyálkahártyája, valamint kisebb beavatkozások (biopszia, polip eltávolítás, vérzéscsillapítás) is könnyen elvégezhetők.

Milyen típusú betegségek diagnózisát segíti a vizsgálat?

A vastagbéltükrözés a teljes vastagbél, valamint a vékonybél utolsó szakaszának gyulladásos, daganatos elváltozásainak megállapítását teszi lehetővé.

Leggyakrabban az alábbi bélbetegségek diagnosztizálásában nyújt segítséget: vastagbél-daganat, gyulladásos vastagbélbetegségek (Crohn betegség, colitis ulcerosa), Diverticulosis, polypusok.

Milyen tünetek esetén érdemes elvégeztetni a vizsgálatot?

A vizsgálatot minden esetben gasztroenterológiai szakvizsgálat előzi meg, ahol a szakorvos a panaszok, illetve a kórelőzmény ismeretében rendelheti el azt, általában laborvizsgálatokkal kiegészítve.

Az alábbi tünetek tehetik indokolttá a vastagbéltükrözés elvégzését:

- hasi fájdalom
- véres széklet, illetve pozitív széklet vértesztet követően
- tartós székrekedés
- tartós hasmenés
- székelési habitus megváltozása

Hogyan készüljön a vizsgálatra?

A vastagbél tükrözést megelőző napokban rotszegény diéta betartása szükséges, ennek pontos menetéről a vizsgálatot megelőzően részletes tájékoztatást adunk.

A vizsgálat minden esetben gyógyszeres előkészítést (hashajtó) igényel a vizsgálatot megelőző napon. Ennek menetéről egy másik linken pontos tájékoztatást adunk.

Délelőtti vizsgálat esetén a vizsgálatot megelőző napon már csak folyadék fogyasztása megengedett, délutáni vizsgálati időpont esetén pedig a megelőző nap déltől szükséges a szilárd táplálék elhagyása. Lehetőleg 3-4 liter folyadékot (hashajtó oldattól függően) fogyasszon: tea, szénsavmentes víz (kerülje a piros ételfestékeket, és a színezett gyümölcsteákat).

A vizsgálat előtt 2 órával már semmilyen folyadék fogyasztása nem javasolt.

Amennyiben a beavatkozás altatásban, mélybódításban történik, kérjük, hogy a vizsgálat előtt 6 órával már ne fogyasszon semmit!

A vizsgálatot megelőző, valamint a vizsgálatot követő 24 órában ne fogyasszon alkoholt, és a vizsgálat napján ne dohányozzon, ne igyon kávét.

Vitaminokat, vaskészítményt a vizsgálat előtti napon- és a vizsgálat napján se vegyen be.

A magas vérnyomás, szívbetegség vagy egyéb krónikus betegségei miatt szedett gyógyszereit kevés vízzel beveheti a vizsgálatot megelőzően minimum 2 órával.

Cukorbetegség, illetve véralvadásgátló gyógyszer szedése esetén minden esetben egyeztessen kezelőorvosával is a vizsgálatot megelőzően.

A terápiás beavatkozások (pl. polipok eltávolítása) előtt szükséges a vérkép, véralvadási paraméterek ismerete (laboreredmények formájában), illetve véralvadásgátló szerek szedésének átmeneti felfüggesztése.

Hogyan zajlik a vizsgálat?

A tükrözés során a páciens hanyatt fekszik felhúzott lábakkal. A vizsgálat alatt, az orvos utasítására, asszisztensi segítséggel a hátára, esetleg jobb vagy bal oldalra, illetve ritkán hasra is kell fordulnia a páciensnek. Az optikai eszközt csúszást elősegítő zselével vonja be a szakorvos, majd óvatosan a végbélbe vezeti azt. A vizsgálat során a bélnyílást széndioxid befújásával, illetve időnként víz bejuttatásával feltágítja. A bélszakasz átvizsgálása az eszköz lassú kihúzása mellett történik.

A vizsgálat alatt az eszköz által provokált székelési ingert, a befújt levegő miatt has puffadást, hasi görcsöket, a beleket borító hashártyalemezek feszülése miatt hasi

fájdalmat érezhet a páciens. Azon pácienseknél, ahol hasi műtétek összenövéseket okoztak, ezek a panaszok gyakrabban jelentkeznek.

A vizsgálat során szövődményként bélátfúródás, a polip eltávolításának helyén vérzés léphet fel. Ez utóbbi általában endoszkópos úton ellátható, előbbi műtétet igényel.

A vizsgálat átlagosan 20-30 percig tart.

Mikor nem végezhető el a vizsgálat?

A vastagbél tükrözés invazív eljárás, ezért vannak esetek, amikor nem végezhető el a vizsgálat. A vizsgálat az alábbi esetekben ellenjavallt:

- terhesség
- véralvadási zavarok
- bizonyos szívbetegségek
- krónikus légzőszervi panaszok
- vastagbél átfúródása

Mire számítsak a vizsgálat után?

Általánosságban elmondható, hogy az endoszkópos vizsgálat diagnosztikus értéke háttérbe szorítja a vizsgálatral járó esetleges kellemetlenségeket.

A vizsgálat előkészítésével összefüggő folyadékvesztés gyengeséget okozhat.

A vastagbéltükrözést általában bódításban végezzük, bódító-fájdalomcsillapító injekció segítségével. Ezt követően rövid megfigyelés, pihenés szükséges.

A bódító injekció alkalmazása miatt a páciens szigorúan csak kísérelővel távozhat, illetve ebben az esetben gépkocsit vezetni, elektromos készülékekkel dolgozni, illetve alkoholt fogyasztani nem ajánlott 24 órán belül.

A vizsgálat során befújt levegő puffadást, feszülő érzést okozhat, ami idővel elmúlik és a levegő természetes úton távozik.

A kolonoszkópiát követően a beteg otthonába távozhat, a szokásos módon táplálkozhat, de további néhány órás pihenés és sok folyadék fogyasztása javasolt. Kerülje a megerőltető tevékenységeket. Amennyiben orvosa nem ad más javaslatot, akkor a megszokott napi tevékenység 6-12 órával később már végezhető.

Mikorra várható eredmény?

A vizsgálat befejezését követően a páciens azonnal leletet kap, amennyiben szövettani mintavétel is történt, annak eredménye 1-2 hét múlva várható.